

השבת

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זע"יא

לא הביט און ביעקב ...

שמעתי בשמו, על פסוק (במדבר כג-כא): **לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו**, אבל שכחתי הענין; אך זאת אני זוכר, מה שפירש סוף הפסוק **ותרועת מלך בו**, ותרועת לשון שבירה כמו שכתוב (תהלים ב-ט): **תרעם בשבט ברזל**, היינו כשמשבירין את הכפירות, אזי **מלך בו**, היינו שמוצאין את המלך יתברך גם בתוך הכפירות עצמן, כי גם בהכפירות בעצמן מלבש חיותו יתברך.

גם אמר, שהמחקרים - גם חייהם אינם חיים כלל, אפילו בעולם הזה, כי תכף כשיש להם איזה דבר שאינו כרצונם, מכל-שכן כשיש להם איזה צרה, אזי אין להם למי לפנות, מאחר שתולין בטבע, חס ושלום, רחמנא לצלן, ואין להם במה להחיות את עצמן כלל.

אבל איש אמונות, המאמין בה' - חיייו טובים מאד; כי אפילו כשעובר עליו, חס ושלום, איזה צרה רחמנא לצלן, אזי הוא גם כן יכול להחיות את עצמו בה' יתברך, כי בוטח בה' כי הכל לטובה, או שעל-ידי יסורין אלו ינכו לו מעוונותיו, או שעל-ידי-זה יזכה לאיזה טובה גדולה בסוף וכיוצא בזה, כי כונת ה' יתברך היא בודאי לטובה; על כן איש אמונות, הוא חי חיים טובים תמיד, וטוב לו בעולם הזה ובעולם הבא.

אבל המחקרים, אין להם שום חיות, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, וזה מבואר מאד למי שבקי בהם, כי הם מלאים יסורים תמיד, כנראה בחוש, כי אי אפשר שיתנהג להם כרצונם, ומאחר שהם בוחרים רק בעולם הזה שהוא כלו מלא יסורים ויגונות, רחמנא לצלן, על כן בכל עת ובכל שעה, יש להם צער ויגונות ודאגות מענייני העולם הזה, שאין מתנהג להם כרצונם וכל ימיהם כעס ומכאובות.

כי אי אפשר שיתנהג להאדם, בעולם הזה, שום דבר שיהיה הכל כרצונו, ומאחר שאין מסתכלין על התכלית האמתית והנצחית, רק על תאוות עולם הזה, על-כן בודאי הם מלאים יסורים תמיד כנ"ל; וגם, כשבאין עליהם היסורים והדאגות והיגונות, אין להם במה להחיות את עצמן כנ"ל.

אבל איש כשר, מאחר שמאמין בהאמת, ועיקר תקוותו הוא לעולם הבא, על-כן, חיייו טובים מאד, כי כל מה שעובר עליו הוא מאמין שהכל לטובה, כדי להזכירו שיש מעוונותיו, או בשביל כפרה על עוונותיו, כדי שיזכה לחיי עולם הבא, לטוב הנצחי, וכיוצא בזה.

ואפילו היסורין שיש לאיש כשר, מחמת הצער של החרטה, כשנזדמן לו איזה פגם או איזה עברה, חס ושלום, אפילו אם, חס ושלום, עבר עברה ממש רחמנא לצלן, אחר-כך כשזוכה להתחרט עליו, אף-על-פי שיש לו צער גדול מאד ויסורים גדולים על שבא לידי מכשול או לידי עברה, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן גם אלו היסורין אינם יסורין כלל, כי זה הצער והיסורין שיש לו על שעבר עברה, חס ושלום, אלו היסורין הם מוסיפים חיים להאדם, בבחינת (משלי י-כ): **יראת ה' תוסיף ימים**.

ותדע כלל זה, כי כל היראות וכל היסורים שיש לאדם, הם מקצרים ומכלים ימי חייו. ועל-כן, אלו הקלי עולם,

העוסקים בחקירות, חייהם אינם חיים כלל, כי היסורים והדאגות שלהם מכלים חייהם כנ"ל, אבל כל היראות וכל היסורין שיש לאדם, מחמת יראת ה', הם מוסיפים ימים וחיים, בבחינת **יראת ה' תוסיף ימים**, וגם אלו היסורין שיש לאדם מחמת שעבר איזה פגם או עברה, חס ושלום, ומתחרט על זה, ויש לו צער גדול מזה, אלו היסורים הם בבחינת **יראת ה' תוסיף ימים**, כי היסורין שלו הם מחמת שמתירא מה' יתברך, הן מחמת רוממותו יתברך או מחמת יראת העונש, ואיך שהוא על-כל-פנים הוא בכלל יראת ה', כי הכל מיראתו יתברך, ועל-כן היא מוספת ימים, כנזכר לעיל.

גם, מי שהוא איש אמונה, התשובה שלו היא יותר קלה, כי התשובה צריכה להיות תשובת המשקל, דהיינו שכפי התענוג שהיה לו מהעברה, כן יהיה לו ממש צער ויסורין. ומאחר שיש לו אמונה, על-כן, לא היה תענוג בשלמות בשעת העברה, חס ושלום, רחמנא לצלן, כי היה מערב ביגון, כי ידע כי מרה תהיה באחרונה, כי יהיה לו עונש קשה וזר, רחמנא לצלן, רק שלא היה יכול להתגבר על תאוותו, על-כן תשובתו קלה יותר, כי אין צריך לסבול יסורי התשובה כל-כך, מאחר שגם בשעת העברה, לא היה תענוגו בשלמות כנ"ל.

אבל המחקרים, שאין להם אמונה, תשובתם כבדה יותר, כי לא היה להם יסורים כל-כך בשעת העברה, כי התשובה צריכה להיות תשובת המשקל כנזכר לעיל.

ועיין בספר **שני-לוחות-הברית**, במסכת שבועות, שם מבואר ביותר גודל עוצם האיסור להסתכל בספרי המחקרים, והביא שם שמי שמסתכל באלו הספרים, אין לו חלק לעולם הבא; והביא שם, בשם כמה גדולי הקדמונים, שהפליגו בעוצם איסור זה, שחמור מכל עברות שבתורה, וכן מבואר בכמה ספרים קדושים. (שיחות הר"ן, ק"ב)

וירא פנחס... [הכנעת עון פעור ובלעם]

בכל דור ודור, מתעורר בחינת זמהת בלעם, ורוצה להמשיך, חס ושלום, קליפת עון פעור, שבא על ידי שזנו אחר בנות מואב, שזה בחינת התפשטות החכמות חיצוניות ודעות רעות של חכמי הטבע

כמו כן, שאר הדעות רעות וסברות זרות ומשבשות, שהם כנגד האמת, שכל זה הוא בחינת עון פעור, עבודה זרה, קיא צואה, וכל זה בא על ידי התגברות תאוות ניאוף, על ידי קליפת בלעם, ימח שמו.

והכנעתו, על ידי הצדיקי הדור האמתיים, שלוחמים עדיין בכל יום בתפלתם, עם בלעם הרשע, לבער ולעקור זמהתו הרעה ודעותיו הרעים מן העולם, ועל ידי אנשי אמת, החסים על נפשם, ומקנאים קנאת ה' צבאות, בבחינת פנחס, ומוסרים נפשם, ועושים עבדות קדושות, מה שלא נצטוו מרבם כלל, רק שהם מתחכמים ומבינים מדעתם מהרמזים שלו, עד שעל ידי זה נתגלה אור האמת בעולם, ונתבטל כל הדעות הרעות של החולקין על נקדת האמת, ועל ידי זה זוכין הכל לתשובה.

(אוצר היראה - צדיק - כ"א)

☺ ... אבל, מחמת שמשנה לשנה, נתוסף הציבור הנוסעים לאומן על ראש השנה, ראו ותלמידיו של רבינו זכרוננו לברכה! אחר כך בסוף העשרה שנים, שאין שום אופן ויכולת כלל לסבול את הדוחק בזה הבית המדרש, וחזרו לזה המקום הנ"ל והאמבאר שהתפלל שם רבינו זכרוננו לברכה! ואחר כך, במשך שנה או שנתיים, נתקלקל ונחרב קצת, על פי איזה סיבה זה האמבאר, עד שגם שם לא היה באפשר להתפלל.

☺ והתחיל מוהרנ"ת לשכור איזה חדר גדול, אשר חיפש ומצא בכל שנה, שיהיה ביכולת שיכנסו שם כל הציבור, להתפלל בראש השנה. אבל אחר כך, סיבב ה' יתברך בקצת שנים, שהיה קשה וכבד לאין ערוך למצוא חדר כזה לשכור, וראה מוהרנ"ת שאם לא ישתדל לבנות, עבור זה, בית הכנסת מיחד, להתפלל שם באספת הקיבוץ בראש השנה, לא תתקיים כלל אספת הקיבוץ, כי בלי ספק יהיה נמצא לפעמים שנה אחת שלא יהיה לשכור חדר כזה, ותבטל האספה לגמרי, חס ושלום, מחמת זה.

☺ ונתעורר באמצע השנה לסבב בכל העירות שנוסעים מהם לאומן, לימי ראש השנה כנ"ל, ולהציע לפני אנשי שלומנו בכל עיר ועיר, להתנדב מעות לצרכי זה הבנין.

☺ ונסע תחילה ללאדיזין, שנמצא שם בעת הזאת קצת מאנשי שלומנו, והציע לפניהם דברי התעוררות כפי רוממות רבינו זכרוננו לברכה, וכפי גדלת וגוראות האספה על שמו בימי ראש השנה הקדושים.

☺ ורבי מנחם מנדיל הנ"ל (באות נ"ב) היה בעת הזאת מתושבי לאדיזין ומתפרנס ממעשה ידיו, אבל עניותו ודחקו היה גדול ועצום בעת הזאת, אבל מִכֹּון ממש ביום בא מוהרנ"ת כנ"ל, נמצא תחת ידו שני רובל (מטבע רוסי), אשר זאת היתה כל רכושו ולא יותר, וברוב להבת לבבו בשמעו דברי מוהרנ"ת, רץ לביתו, וחטף את אלה השני רובל כסף, והביאם למוהרנ"ת לצורך הבנין.

☺ ולא רצה תחילה מוהרנ"ת לקבל אותם כלל מידו וכי אף על פי שמובא בספרים, שבשביל תשובה, מתר להפריז יותר מחומשו, אבל בכל זה כפי עוצם עניותו לא רצה מוהרנ"ת בשום אופן לקבלם, מחמת הרחמנות אשר עליו מעוצם עניותו. והתחיל רבי מנדיל ז"ל, לבקש ולהתחנן ממוהרנ"ת, לרחם עליו בתכלית ההפך, ולזכות אותו בזכות נורא ועצום כזה, עד שעלה על דעת מוהרנ"ת ז"ל, שבאמת אין ביכולת לידע באיזה אופן גדול ביותר הרחמנות, עד שקיבלם מאתו. כי כפי שמסר את נפשו כל כך על הנדבה הזאת, שיהיה לו חלק הראשון בבנין הזה, ידע והאמין שזה יהיה אם ירצה ה' יסוד גדול וחזק לזה הבנין, באופן שיהיה ביכולתו לגמרו.

(כוכבי אור - שיחות וספורים, ג"ה)

מכתב

✍ חוסה עלי, כרוב רחמיק, יהמו מעיק רחמיק עלי, על פגום הרוס ונשחת כמוני, לב נשבר ונדכה כמוני, נבזה בעיניו נמאס כמוני... עדיין אני רחוק מהתכלית מאד מאד, ועדיין לא יצאתי מחול אל הקודש כמלא החוט, ואתה את עבדך ידעת את כל מה שעבר עלי, וכל מה שעברתי עד הנה.

✍ ועתה, אחרי כל אלה, עדיין אני מאמין באמת שאין שום יאוש בעולם כלל, ועל זה אני סומך עדיין בכוחם הגדול של הצדיקים האמיתיים, לחתור חתירות עדיין, אולי אמצא פתח תקוה לשוב אליך, להחיות את עצמי, להציל ולמלט את נפשי ממה שאני צריך להנצל ולהמלט. (אָבִי הַנּוֹחַל בִּי, מִכְתָּב ק"ע)

☺ כשאדם נופל ממדרגתו, ולפעמים נפילתו וירידתו גדולה מאד מאד, רחמנא לצלן, כי יש שנופל למקומות מִגְּנִים מאד שנקראים בחינות מקומות המִטְנָפִים, ונופל לספקות והרהורים רעים ומִגְּנִים מאד מאד ולבלבולים רבים, ולבו סחרחר, שהקליפה מעקמת ומסבבת לבו בעקמימיות ובלבולים עצומים, אף-על-פי שבמקומות אלו אי אפשר למצוא ה' יתברך, אף-על-פי-כן, גם שם, יש תקנה גדולה, על-ידי שיחפש ויבקש משם את ה' יתברך.

ויהיה שואל ומבקש: **איה מקום כבודו?** וכל מה שהוא רואה את עצמו רחוק ביותר מכבודו יתברך, יצטער וישאל ויבקש יותר **איה מקום כבודו**, ועל-ידי-זה בעצמו שהוא מבקש ומחפש ומתגעגע אחר כבודו יתברך, ומצטער וצועק ושואל ומבקש: **איה מקום כבודו?** על-ידי-זה בעצמו הוא עולה בתכלית העליה, כי זוכה לעלות לבחינת **איה**, שהוא הקדשה העליונה מאד מאד.

וזה עיקר התשובה, שיחפש תמיד ויבקש **איה** מקום כבודו כנ"ל, שעל-ידי-זה הירידה נהפך לעליה גדולה. וזה בחינת **ירידה תכלית העליה**, המובא בכל ספרי קודש. ועיין בפנים והבן שם היטב, כי עמוק הוא.

(לקוטי עצות - התחזקות, ל')

תפילה

☺ אנא ה', חזקני ואמצני בקדשתך העליונה, אל תעזבני ה' אלקי אל תרחק ממני. חושה לעזרתי אדני תשועתי. זכני מעתה לקדש ולטהר עצמי באמת, ואזכה להרגיש אלקותך עלי בכל-עת, ותחנני שאזכה לדעת באמת ובלב שלם בכל עת ובכל שעה, כי מלא כל הארץ כבודך ומלכותך בכל משלה. ולקיים מקרא שכתוב **שויתי ה' לנגדי תמיד**. ולא אשכח אותך לעולם, בין ביום בין בלילה, בין בהקיץ בין בשנה, בשבתי בביתי ובלכתי בדרך, בשכבי ובקומי, באכילתי ובשתייתי, בעמידתי ובישיבתי, במחשבה דבור ומעשה ובכל תנועותי. בכל עת ובכל שעה אזכה למצוא ולהרגיש אלקותך וממשלתך עלי, אשר מלא כל העולם, כמו שכתוב: **אם יסתר איש במסתרים, ואני לא אראנו, נאם ה', הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.**

☺ מושל בכל, מלא רחמים, מלא חסד, וטוב בכל עת ובכל רגע, זכני להתקרב אליך באמת, טהרני וקדשני מכל הטנופים והלכלוכים שלכלכתי וטנפתי את נפשי, על-ידי עוונותי הרבים, שעשיתי מעודי עד היום הזה. העליני מהרה מִטְמֵאָה לטהרה, מחול לקודש, הוציאני מאפלה לאורה. וקיים בנו מהרה מקרא שכתוב, **וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל קטמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם.**

(לקוטי תפילות ב', י"ב)

מידות

- ❖ תיקון לפה - שיתן צדקה.
- ❖ על-ידי האמת העולם נשמר מכל הזיקות.
- ❖ על-ידי חנפה בא לשקר.
- ❖ מי שנותן צדקה - שכרו שיזכה לאמת.
- ❖ על-ידי שקר בודאי תשנא הענוים.
- ❖ אדם נכר על-ידי משרתיו, אם הוא אוהב שקר אם לאו.
- ❖ כשאין אמת אין חסד.

(ספר המידות - אמונה, חלק א')

אחינו
בית ישראל

תרמו נא, בעין יפה,
למען קיום העלון שלכם,
המפיץ את תורת הגאולה של

~ רבי נחמן מברסלב ~

תזכו למצוות